

Η συμμετρία μέσα από την κρητική «Σούστα»

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ από την Άρτεμη Χορευτάκη
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΜΑΥΡΟΜΑΤΑΚΗ - ΜΗΤΕΡΑ

Ε' & Στ' Δημοτικού

Γενικές πληροφορίες

Το συγκεκριμένο σχέδιο μαθήματος, περιλαμβάνει τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της συνάντησης στη Σουηδία με Ελληνες, Σουηδούς και Κύπριους μαθητές, που φοιτούσαν στην Ε' και τη ΣΤ' τάξη του Δημοτικού Σχολείου. Αυτό που επιδιώχθηκε κατά τον σχεδιασμό της δράσης, ήταν η σύνδεση του παραδοσιακού κρητικού χορού της Σούστας με την περιστροφική συμμετρία (rotational or radial symmetry), την οποία σχηματίζουν τα σώματα των χορευτών κατά τη διάρκεια του χορού αυτού. Οι δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν περιέχουν τόσο τη διδασκαλία του χορού της Σούστας, τη διδασκαλία της συμμετρίας και τη δημιουργική έκφραση των μαθητών-τριων μέσα από τον χορό στο πλαίσιο της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας.

Λέξεις κλειδιά: Διδασκαλία συμμετριών, Κρητικός χορός

Συμπληρωματικές σημειώσεις σχετικά με το μάθημα και τη χρήση του:

- Γνωστικός στόχος:** Οι μαθητές με βιωματικό τρόπο να έρθουν σε επαφή και να είναι σε θέση να αναγνωρίσουν την περιστροφική συμμετρία και να την διακρίνουν από τη συμμετρία ανάκλασης (reflection symmetry).
- Προϋπάρχουσα γνώση:** Αν απευθυνόμαστε σε μαθητές των μεγάλων τάξεων του Δημοτικού, αναμένουμε να γνωρίζουν την έννοια της συμμετρίας, όχι όμως απαραίτητα να διάφορα είδη της.
- Υλικοτεχνική υποδομή:** Υπολογιστής με πρόσβαση στο διαδίκτυο, προτζέκτορας, πίνακας, ευρύχωρη αίθουσα.
- Χρόνος:** Μία διδακτική ώρα (45 λεπτά)

Εφαρμογή

- Ξεκινάμε με μία δραστηριότητα αφόρμησης, χωριζόμαστε σε ζευγάρια και παίζουμε το παιχνίδι του καθρέφτη. Όπου εναλλάξ τα παιδιά κάθε ζευγαριού θα πάρουν τον ρόλο του καθρέφτη μαθαίνοντας τη συμμετρία ανάκλασης. (~5 λεπτά)
- Συνεχίζουμε κάνοντας λόγο για τον χορό της κρητικής Σούστας, ο οποίος μοιάζει με το παιχνίδι που μόλις παίξαμε, αφού οι χορευτές βρίσκονται ο ένας απέναντι από τον άλλο. Μπορούμε να δείξουμε το αντίστοιχο βίντεο: <https://www.youtube.com/watch?v=mvBYT-41WuQ>.
- Σε αυτό το σημείο παροτρύνουμε τα παιδιά να μάθουμε όλοι μαζί τα βασικά βήματα της Σούστας, η οποία είναι ένας πολύ απλός χορός, που αποτελείται μόλις από τρία βήματα με τα πόδια να πηγαίνουν εναλλάξ. (~10 λεπτά)

Η συμμετρία μέσα από την κρητική «Σούστα»

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ από την Άρτεμη Χορευτάκη
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΜΑΥΡΟΜΑΤΑΚΗ - ΜΗΤΕΡΑ

- Αφού κατακτήσουμε το βασικό βήμα, μπορούμε να εξασκηθούμε και σε μερικές φιγούρες, ώστε να στολίσουμε τον χορό μας. Οι φιγούρες στη Σούστα σχεδόν πάντα χορεύονται σε ζευγάρια, οπότε μπορούμε να επιστρέψουμε στα ζευγάρια που είχαμε στην πρώτη δραστηριότητα ή να σχηματίσουμε νέα. Για πρακτικούς λόγους προτείνεται να σχηματιστούν δύο γραμμές, όπου κάθε παιδί θα βρίσκεται απέναντι από το ζευγάρι του.
- Μερικές φιγούρες στις οποίες μπορούμε να εξασκηθούμε, είναι η συνάντηση, το αγκαζέ και το παράθυρο, κατά τη διάρκεια των οποίων πάντα κινούμαστε με το βασικό βήμα. Προσπαθούμε τώρα να πραγματοποιήσουμε τις φιγούρες πάνω στη μουσική. <https://www.youtube.com/watch?v=BVqiWukeOA4> (~10 λεπτά)
- Στο σημείο αυτό, κάνουμε τη σύνδεση με τις μαθηματικές έννοιες. Με μία σύντομη διάλεξη, επιδιώκουμε να εξηγήσουμε στους μαθητές-τριες, την περιστροφική συμμετρία (180 μοιρών) που σχηματίζουμε με τα σώματά μας, όταν πραγματοποιούμε τις φιγούρες και να τη συγκρίνουμε με τη συμμετρία ανάκλασης. [Reflectional Symmetry and Rotational Symmetry | Don't Memorise](#)
- Μπορούμε να ζητήσουμε από ένα ζευγάρι μαθητών να κάνουν αργά και με παύσεις τις φιγούρες, ώστε όλοι μαζί να εντοπίζουμε και να εξηγούμε τις συμμετρίες που σχηματίζονται. Επαναλαμβάνουμε όσες φορές χρειαστεί, αν θέλουμε και με διαφορετικό ζευγάρι. (~10 λεπτά)
- Ως τελευταία δραστηριότητα, δίνουμε λίγο χρόνο, ώστε το κάθε ζευγάρι να εργαστεί μόνο του και να δημιουργήσει τη δική του φιγούρα, η οποία μπορεί να περιέχει κάποια συμμετρία της επιλογής τους.
- Ολοκληρώνουμε με την παρουσίαση της φιγούρας κάθε ζευγαριού στην ολομέλεια της τάξης. (~10 λεπτά)

Πηγή: Παρούτσας, Δ., Κ., (2002), *Οι ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί κατά περιοχές: Κρήτη - Σούστα*, ανακτήθηκε στις 11/7/2023 από <https://paroutsas.jmc.gr/dances/crete/sous-cre.htm>

